

Multilaterální vs. bilaterální diplomacie, národní instituce a organizace

CEVRO

Cíle hodiny

- Vývoj diplomacie, počátky bilaterální diplomacie, počátky diplomacie multilaterální
- Bilaterální diplomacie – nástroje a působnost
- Multilaterální diplomacie – typy multilaterální diplomacie, oblasti, kompetence, specifika
-

Stručně k historii bilaterální a multilaterální diplomacie - I

- **Multilaterální vztahy** – stejně staré jako bilaterální diplomacie. Al-amarské desky resp. Amarnská korespondence. 33 století starý královský archiv 382 hliněných desek v egyptské al Amarně odráží dynamiku diplomatických vztahů mezi panovníky tehdejších států Blízkého východu a Egypta. Společný jazyk byť v různých formách *lingua franca* byla akadština .
- **Příklady**: Latinská liga, Peloponéská liga (subjektem městské státy), Křížové výpravy (subjektem šlechtické dynastie), později Kongresy (Vídeňský, Pařížský, Berlínský), základ multilaterálních organizací

Stručně k historii bilaterální a multilaterální diplomacie - II

- Historie bilaterálních vztahů, tradice, význam v různých oblastech od bezpečnosti přes ekonomiku
- Speciální vztahy se sousedy – historická traumata a stereotypy
- jednodušší forma – poselstva Řecko, Řím, smlouvy, mocenský obraz vztahů (vazal vs. dominantní partner, rovnoprávný partner, hegemon – říše Řím, Byzanc, Mongolové, Rusko, Turecko, Čína,)
- Vytvoření stálých ambasád (Milano 1454)
- Panovník pověřuje svého vyslance (Hermés, Bible), důvěra
- Do Westfálského míru 1648 často dynastické vazby, Kongresy a Konference
- Následně profesionalizace diplomacie
-

**Česko je členem 65 mezinárodních
mezivládních organizací.**

**V oblasti dvoustranné diplomacie Česká
republika udržuje diplomatické styky se 192
státy světa.**

**V zahraničí působí 119 českých zastupitelských
úřadů.**

Bilaterální vztahy

- Bilaterální vztah/spolupráce probíhá mezi dvěma státy
- Vztahy mohou být kooperativní, kompetitivní nebo konfrontační – příklady?
- Vzájemné ovlivňování – malé a velké země
- Bilaterální spolupráce - jednodušší pro vyjednávání.
- Dnes je v mnoha oblastech bilaterální spolupráce jen podmnožinou rámce multilaterálního (příklad: obchodní spolupráce). Není však vyloučena: dohoda o volném obchodu USA – Korejská republika.
- Lepší podmínky pro transakční přístup – vlastní pravidla (CZ – PL Dohoda o dole Turów)

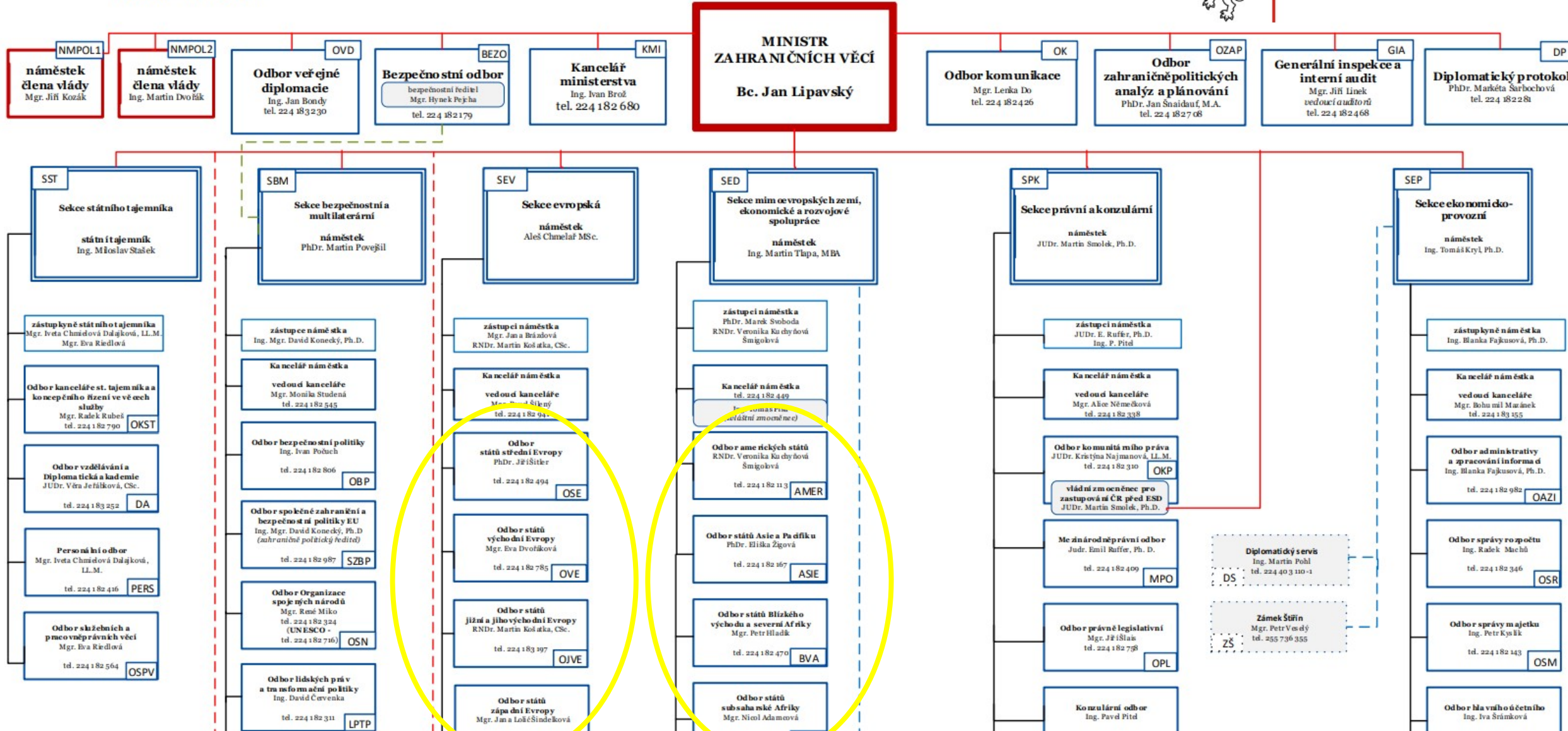
- **Ministerstvo zahraničních věcí – ústředí diplomacie – v zahraničí ambasády a stálé mise.**
-
- **Diplomaté – hodnosti – nižší, vyšší, velvyslanec, který vede diplomatickou misi.**
-
- **Nominace velvyslance – z diplomatického sboru, nebo tzv. politické nominace – mimo profesionální diplomatický sbor.**
-
- **Nominace – často personální rada, předkládá ministr, schvaluje vláda a pověřuje prezident.**
-
- **Žádost o agrément**
-
- **Předání pověřovacích listin hlavy státu do rukou hlavy státu (před tím kopie)**
-
- **Kontakty v místě, propojování, budování dialogu, politický dialog, ekonomická diplomacie, veřejná diplomacie, mezilidské vztahy vízové a konzulární služby – služby občanům.**

Organizační schéma MZV k 10. 1. 2022

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Velvyslanectví České republiky
v Bruselu

česky english

Hledat

rozšířené vyhledávání

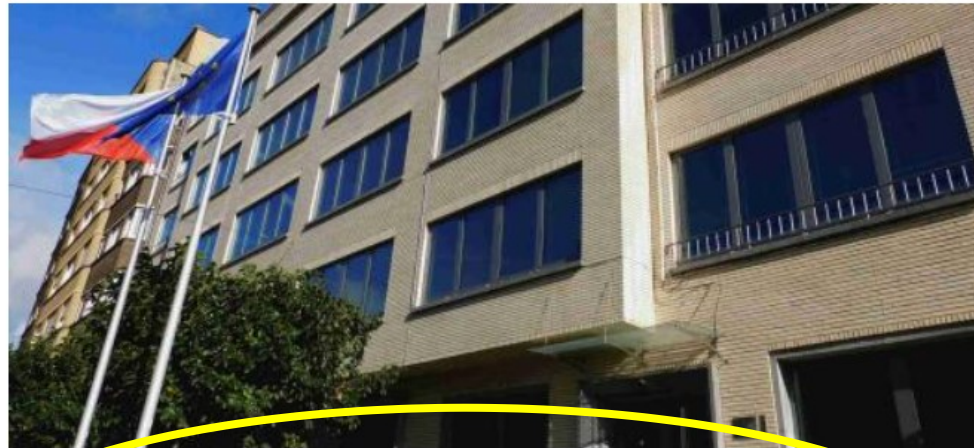
o velvyslanectví
vzájemné vztahy
konzulární a vízový
úsek
obchod a ekonomika
krajané, školství,
kultura
COVID-19

sledujte nás na

kalendář událostí

únor 2022

Freedom Convoy v pondělí v Bruselu – policie doporučuje nepoužívat automobil

14.02.2022 / 07:47 | Aktualizováno: 14.02.2022 / 07:50

V pondělí by měl Bruselům projíždět Freedom Convoy, jedná se o nepovolenou demonstraci. Policie v souvislosti s ním doporučuje nepoužívat automobil a využít k dopravě do Bruselu a ve městě jiné možnosti. [více](#)

Zahájení výstavy "Universal Human Rights" v Kazerne Dossin v Mechelenu a příspěvek ČR do expozice

10.02.2022 / 17:08 | Aktualizováno: 10.02.2022 / 17:10

Dne 9. 2. se velvyslanec České republiky v Belgii Pavel Klucký zúčastnil slavnostního zahájení výstavy Universal Human

COVID-19

zajímavé odkazy

nouzová linka

DROZD

Alerté directement
en situation d'urgence ?

Inscrivez-vous sur
www.be-alert.be

Multilaterální vztahy

- Multilaterální vztah/spolupráce - mezi více státy, zpravidla podle předem stanovených pravidel. Zakládají delší procesy a zasahují geograficky větší oblast.
- Více států může jednat ad hoc, nebo založit proces (KBSE) nebo vytvořit si těleso - mezinárodní organizaci (OSN, EU). Někdy vztah spravuje sekretariát, (příklady: ujednání, V4, NATO, EU)
- V multilaterální organizaci zpravidla existuje společný zájem
- Cíle organizace: bezpečnost, ekonomika, lidská práva, principy – příklady?
- Jednání bývají zpravidla delší, řešení složitých problémů. Do vztahu promlouvají bilaterální potíže.
- Pravidla – mezivládní organizace – jednomyslnost (vysoké politiky)
- Různé typy většinového rozhodování (nízké politiky)
- Delegování kompetencí na nadnárodní úroveň

Rozhodování a hlasování (OSN: VS a Rada bezpečnosti, NATO, OBSE, EU)

EU QMV

Členství, zastoupení, vystoupení

Finanční příspěvky (příspěvkové škály)

EU – regionální supranacionalismus – integrace a „ever closer union“

Mezinárodní právo a mezinárodní soudní systém

Peacekeeping, Peacemaking

Příklady mezinárodních organizací

Regionální organizace:

EU, NATO, OBSE

OAS, AU, MERCOSUR

System OSN

UN, UNESCO, UNHCR, ILO, ICAO, IBRD, IAEA, FAO, UUNDP, WFP, WHO, WTO, WWF

Bretton-woodské instituce

IMF, WB,

Stálá delegace České republiky
při NATO v Bruselu

česky english

Hledat

rozšířené vyhledávání

události a témata
NATO
o nás
kontakt

i Ministr T. Petříček se zúčastní setkání ministrů zahraničních věcí NATO v Bruselu

zajímavé odkazy

sledujte nás na

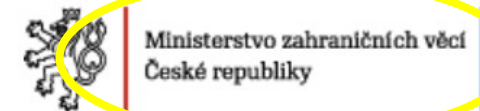

Česká republika předala nové vojenské výcvikové středisko pro ženské příslušnice jordánských ozbrojených sil

11.06.2021 / 13:29 | Aktualizováno: 28.06.2021 / 11:32

Dne 7. června Její Královská Výsost Princezna Salma Bint Abdullah II slavnostně otevřela nové vojenské výcvikové středisko pro ženské příslušnice jordánských ozbrojených sil v Zarce. Výstavba střediska byla financována III. Svěreneckým fondem... [více](#) ▶

Zasedání Náčelníků generálních štábů NATO

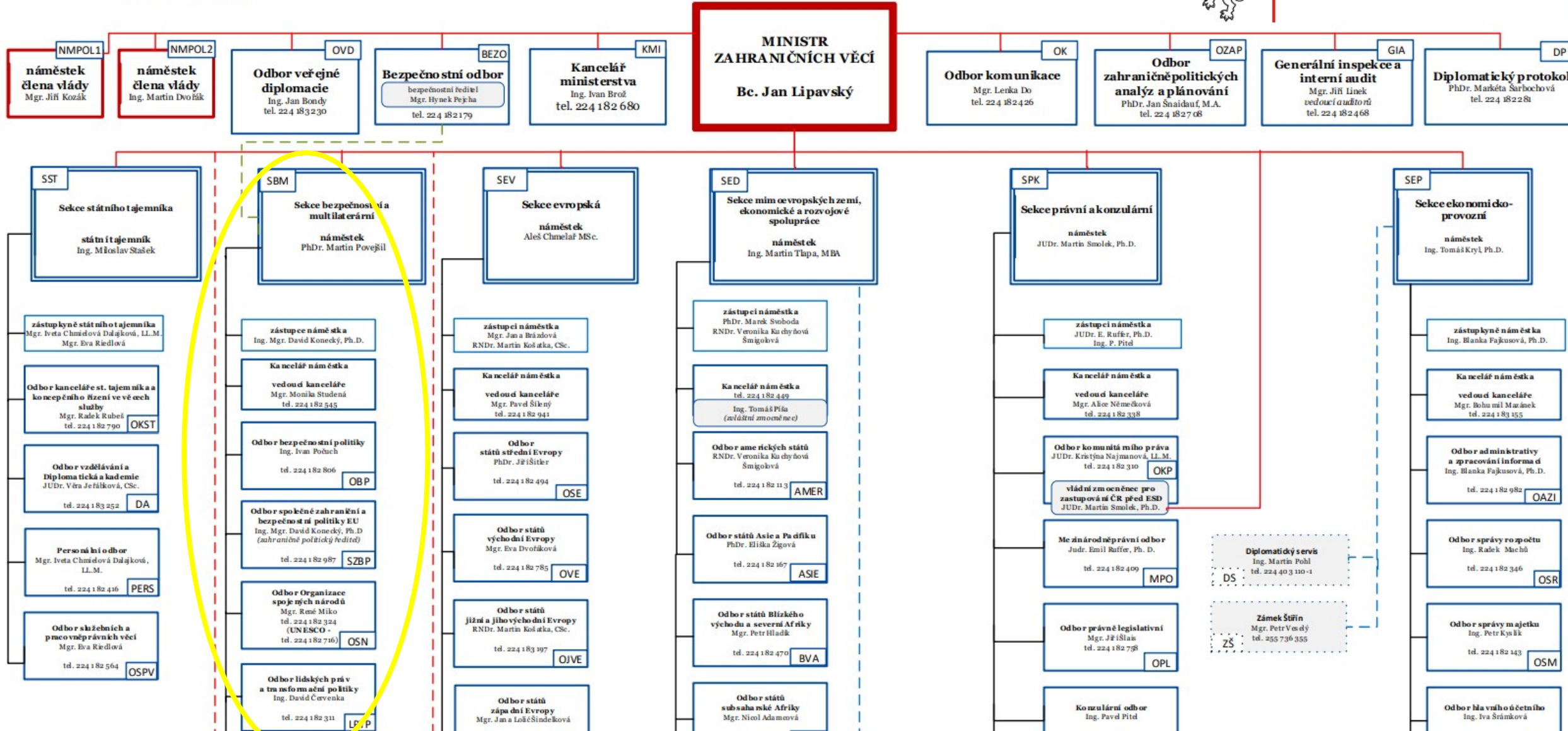
19.05.2021 / 10:23 | Aktualizováno: 19.05.2021 / 10:35

Organizační schéma MZV k 10. 1. 2022

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Multilaterální diplomacie

Ústředí - Ministr s politickým mandátem odvozeným od voleb s oporou koaliční smlouvy a programového prohlášení vlády rozhoduje v **monokraticky řízené instituci MZV** (k koordinaci s ostatními členy vlády a pod dohledem parlamentu)

Vypracovávání instrukcí – systém schvalování a koordinace často témata mezi odbory či dokonce meziresortní témata – různé mechanismy (EU=DAP)

Instrukce pro dané jednání přednáší delegát na jednání (vedle toho neformální diplomacie, koordinace likeminded skupin, budování koalic, vyjednávací taktika při jednání ...)

Úroveň projednávání často závisí na stadiu jednání – nejprve pracovní úroveň v pracovních skupinách, následně vyšší diplomaté až k velvyslanci (COREPER I a II, NAC aj.)

Výsledky jednání

Různé podoby výsledku jednání

- **Politická koordinace,**
- **Politicky závazná prohlášení**
- **MOU**
- **Závěry rady**
- **Úmluvy, konvence**
- **Společná rozhodnutí**
- **Reálné kroky (dodávky, zakázky, koalice, kroky války a míru)**

Literatura

- **North Atlantic Treaty**
-
- **Charta OSN (čl. 51)**
-
- **Lisabonská smlouva (čl. 2, 7, 49 a část o SZBP)**

Diskuse

**Veřejná diplomacie jako
nástroj zahraniční politiky
CEVRO**